

Cours de tibétain - analyse - leçon 10

Les 37 pratiques des bodhisattvas - Analyse¹

7e strophe “prendre refuge”

ལ) སྐབས་སུ་འགོ་བ།

རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རང་བཅེངས་བ་ཡི། །
འདིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་བསྐྱབ་བར་བྱས། །
དེ་སྤྱིར་གང་ལ་སྐབས་ན་མི་བསྐྱབ་བའི། །
དགོན་མཚོག་སྐབས་འགོ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །

7) Qui peuvent-ils protéger, ces dieux mondains
Eux-mêmes enchaînés dans la prison du saṃsāra ?
Prendre refuge dans les trois Joyaux qui ne trompent pas
Ceux qu'ils protègent, c'est agir en bodhisattva.

ལ) [སྐབས་+སུ] [འགོ་+བ]

[རང་ཡང་] [འཁོར་བ+འི་+བཙོན་རང་ར་] [བཅེངས་+བ་+ཡི]། །
[འདིག་རྟེན་ལྷ་+ཡིས་] [སུ་ཞིག་] [བསྐྱབ་བ+ར་+བྱས]། །
[དེ་སྤྱིར་] [གང་ལ་སྐབས་ན་] [མི་བསྐྱབ་བའི། །
དགོན་མཚོག་] [སྐབས་འགོ་] [རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན]། །

¹ La traduction française est issue de : « Au cœur de la compassion », éditions Padmakara.

Vocabulaire strophe 7

👉 Vous retrouverez des informations concernant les particules dans le document qui présente un résumé des explications du [Clair Miroir](#).

སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་	prendre refuge.
Littéralement, il s'agit d'aller vers le refuge, vers ce qui protège. On remarque le འ་དོན་ après སྐྱབས་ qui dit bien que l'on va vers.	
རང་ཡང་	moi même
འཁོར་བའི་བཙོན་ར་	la prison du saṃsāra
བཙེངས་པ་	attacher, verbe volitif བཙེངས་པ་/ འཛིང་བ་/ བཙེང་བ་/ ཚིངས་
ཡི་	génitif འབྲེལ་བའི་སྐྱ་, un des 5 formes
འཇིག་རྟེན་ལྷ་	dieu mondain
ཡིས་	ergatif instrumental བྱེད་པའི་སྐྱ་, une des 5 formes
སུ་ཞིག་	quiconque. Selon le CM: un interrogatif indéfini
བསྐྱབ་པར་རུས་	avoir le pouvoir de protéger
La particule འ་ (un འ་དོན་) joue le rôle de connecteur adjonctif. Seules les variantes འ་ et ར་ sont employées. Après un syntagme verbal, la particule འ་ n'indique que la connexion avec le syntagme verbal suivant. La particule འ་ est dans ce cas équivalente à la particule ཞིང་. CM	
རུས་	capacité, être capable
དེ་ལྱིར་	à cause de cela, abréviation de དེའི་ལྱིར་
གང་ལ་	qui que ce soit
སྐྱབས་	refuge
བསྐྱབས་པ་/ སྐྱོབ་པ་/ བསྐྱབ་པ་/ སྐྱོབས་པ་. "Protéger" dans le sens d'offrir une protection contre toute circonstance problématique. D'où "donner refuge à", "abriter".	
མི་བསྐྱུ་བ་	qui ne trompe pas, fiable
དགོན་མཚོག་	rare et sublime